

החזקת פורנוגרפיית קטינים דיגיטלית - האם אפשר וראוי להרשיע?

החוק למניעת פרסום תועבת קטינים קובע כי אפשר להרשיע אדם שרק החזיק בתועבה זו, מתוך הנחות שעצם ההחזקה של פרסומים אלה עלול לעודד מעשים בפועל. עו"ד אסף דוק יסביר במאמר להלן מדוע הגדרת החוק בעייתית ולא בהכרח מונעת ניצול פיזי-מיני של ילדים.

סעיף 214 לחוק העונשין - החזקה או פרסום חומר תועבה

שני פסקי דין, עניין מור ועניין מיל, עסקו לאחרונה בסעיף 214 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: סעיף 214). בשניהם דחה בית המשפט הרשעות בעבירות של החזקת תועבה המציגה קטינים. לאור דחיות אלה יעסוק מאמר זה בסעיף 214, מה הוא כולל והאם אכן כל הסעיפים בו מוצדקים.

בשנת 1998 נקבע הנוסח הנוכחי של סעיף 214, עקב תיקון מס' 58 (עבירות זנות, מין ותועבה) בחוק העונשין, תשל"ז-1977. הובהר כי התיקון מתאים לאמנה לזכויות הילד משנת 1989, שעליה חתמה ישראל ולפיכך מחויבת להתאים את החוקים בה להגנה על קטינים. נטען כי יש לספק מענה על התגברות התופעה של ניצול קטינים להפקת פורנוגרפיה וכי יש להקטין את הביקוש לחומרים אלה, גם על חשבון חופש הבחירה של אדם בביתו שלו.

כמו כן, לאחרונה פורסמה הנחיית פרקליט המדינה מספר 2.22 העוסקת בהתווית דרכי הטיפול של התביעה בעבירה של פרסום של חומר פדופילי, החזקתו או צריכתו.

הסעיף כולל את האיסורים הבאים:

- אין לפרסם תועבה, להכינה לפרסום, להציג, לארגן או להפיק הצגת תועבה במקום ציבורי. העונש על כך עלול להיות מאסר של שלוש שנים.
- אין לפרסם תועבה ובה דמות של קטין, כולל הדמיה של קטין ואף ציור שלו. העונש על כך עלול להיות מאסר של חמש שנים.
- אין להשתמש בגופו של קטין לעשיית פרסום תועבה ועל שימוש בקטין להצגת תועבה. העונש על כך עלול להיות מאסר של שבע שנים.
- אין להחזיק פרסום תועבה עם דמות של קטין, למעט החזקה באקראי או בתום לב. העונש על כך עלול להיות מאסר של שנה.
- יש להעמיד את האדם לדין תוך שנתיים מיום ביצוע העבירה, בהתאם להסכמת פרקליט המחוז.

פסיקות הקשורות לחוק ולסעיף 214

סעיף 214 קשור לפסקי דין שעוסקים בפרסום לא מסחרי, כלומר עצם החזקה. האישומים מוגשים בערכאות נמוכות, בדרך כלל בבית משפט השלום, ואילו הערעור אם מוגש נעצר בבית המשפט המחוזי. במסגרת דיונים אלה לא מתפתח שיח מורכב ולכן יש לשאול האם עצם הפסיקה מוצדקת. להלן דוגמאות על פסיקות סטנדרטיות ולא סטנדרטיות שניתנו במסגרת החוק:

דוגמאות לפסיקות סטנדרטיות:

עניין לבנפוס 2004, שהודה והורשע בעבירות פרסום והחזקת תועבה. הוא הפעיל אתרי אינטרנט בתשלום ודיסקים שהכין שכללו תועבה שמציגה קטינים. בית המשפט גזר עליו 10 חודשים לריצוי בפועל, מאסר על תנאי והן קנס כספי;

דוגמה נוספת היא **עניין קורידו 2009**, שצילם בחוף הים קטינים בעירום באמצעות הטלפון הנייד שלו. הוא הועמד לדין בגין החזקת תועבה ופגיעה בפרטיות.

□ דוגמאות לפסיקות לא סטנדרטיות:

עניין מיל 2006, שהודה בעובדות של החזקת חומרי תועבה המציגה קטינים, סרטונים ותמונות למטרת צפייה. ההגנה במשפט טענה כי סעיף 214 פוגע בהגנה על הפרטיות וצנעת הפרט וכי יש להגיע ליוצרי הפרסום ולמפיציו ולא למשתמש הסופי. נטען שעל המדינה מוטלת אחריות לחסום גישה לאתרי אינטרנט אלה. עם זאת, בית המשפט דחה את הטענות וקבע כי אף הורדה של תכנים על ידי משתמש ביתי היא עידוד לתעשיית פורנוגרפיית ילדים ולכן מיל הורשע;

מקרה אחר שהגיע לבית המשפט העליון הוא **עניין מור 2009**. מור הודה והורשע בהחזקת תועבה במחשבו המציגה קטינים וההרשעה בוטלה בבית המשפט המחוזי בת"א. המדינה ערערה לבית המשפט העליון ומור הורשע. השופט לוי, שדחה אף את בקשתו לערעור, טען כי מור תרם לעידוד תופעת ניצול הקטינים בעקיפין אף כי לא פגע בהם עצמם או לא ידע על האיסור לצריכת חומר תועבה שבו מופיעים קטינים.

בעיות בסעיף 214

יש בסעיף 214 כמה בעיות שלא עולות לדין ציבורי. ראשית, נעשה בו שימוש במושג "תועבה", אך עצם המושג לא מוגדר בחוק העונשין, מה שמאפשר פתח נרחב לפרשנות מצד הרשויות ומונע הדרכה נאותה לציבור מה מותר ומה אסור. כנראה הכוונה להגדרה של האמריקנים "פורנוגרפיית ילדים" (Child Pornography) אך הדבר לא מוגדר בפירוש. עמימות זו יוצרת בעיות. למשל, ההגדרה קובעת כי אסור להפיץ חומר פורנוגרפי המציג קטינים עד גיל 17.5, אולם החוק קובע כי גיל ההסכמה לקיום יחסי מין הוא 16.

שנית, תכנים אסורים נפתחים ללא שליטה באתרי אינטרנט ומועברים בדוא"ל באופן אוטומטי ובדרך זו אנשים לא מודעים לאיסור לצפות בהם. הבעיה מתחדדת במיוחד לאור העבודה שתכנים אלה מיוצרים במדינות מסוימות שהדבר בהן חוקי, אך מועברים למדינות שבהן תכנים אלה אינם חוקיים.

שלישית, כלול בחוק כלל העמדה לדין בתוך שנתיים, מה שיוצר התיישנות מיוחדת. נוסף על כך כדי להעמיד לדין תחת חוק זה, יש לקבל את הסכמת פרקליט המחוז. כלומר מצד אחד המושג "תועבה" אינו מוגדר כהלכה, מצד שני האישומים וההעמדה לדין מורכבים.

רביעית, מה מוגדר תחת ההגדרה 'פרסום' ומהו הציבור הנמען של התועבה? למשל, הורה שצילם תמונה של הילד הפרטי שלו עירום והפיץ אותה במדיה החברתית ומישהו אחר הוריד את התמונה לשימוש מתועב. השאלה העולה היא האם עצם השימוש עונה על הגדרת החוק לפרסום תועבה.

בארה"ב, למשל, נקבע כי איסור על פרסום הדמיית קטין וציור (פורנוגרפיית ילדים וירטואלית) לא עומדים במבחן החוקתי.

לאור כל השאלות הללו, יש לבחון האם הפסיקות השונות מוצדקות. ברור שהרשעה כמו של לבנפוס היא מוצדקת, שכן הוא ניהל אתר אינטרנט ומכר את החומר. לעומת זאת מקרים אחרים שכללו העברת חומר דרך הדוא"ל, ללא עניין מסחרי, לא חד משמעיים

ואף אינם עונים במדויק על חוק הפרסום כפי שהוא מוגדר כיום.

האם החזקת חומר תועבה יביא בפועל למעשים?

השאלה המרכזית שיש לשאול היא האם החזקת פורנוגרפיית ילדים גורמת לפגיעה פיזית-מינית בהם. יש שלוש תיאוריות שטוענות שכן:

□ תיאוריית הרתעת השוק - עצם צריכה של חומרים מעודדת את ייצורם, מה שמעודדת פגיעה בילדים.

□ תיאוריית הנטייה - מי שמחזיק פורנוגרפיית ילדים עלול לבצע פגיעה פיזית-מינית במציאות.

□ תיאוריית הפיתוי - מי שמחזיק במחשב חומר כזה, עלול לפתות ילדים להסכים לאקטים מיניים, כי הם רואים במחשב סרטונים ותמונות המעידים כי הדבר אכן נעשה ולכן הוא כביכול לגיטימי.

כל אחת מתיאוריות אלה בהקשר של החזקת פרסום תועבת ילדים ניתנות להפרכה, שכן הקשר הסיבתי אינו מובהק. לא ברור כי מישהו שמחזיק תועבת ילדים אכן יעודד המשך ייצור או יבצע בפועל מעשים אלה.

הערך שלפיו נקבע חוק החזקת פרסום תועבת ילדים הוא מניעת ניצול פיזי מיני של ילדים. כפי שהחוק מנוסח כיום לא בטוח שהוא אכן מונע זאת, כי הוא מאפשר להרשיע אנשים שרק מחזיקים את הפרסום ולא בהכרח מעודדים את המעשים בפועל.

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין החזקה או פרסום חומר תועבה?

אתה זקוק לעורך דין פלילי מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירה המשטרתית ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה פלילית שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים המואשמים במגוון עבירות פליליות חמורות מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם.

היועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

במידה זומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום בגין מעשה מגונה, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.